

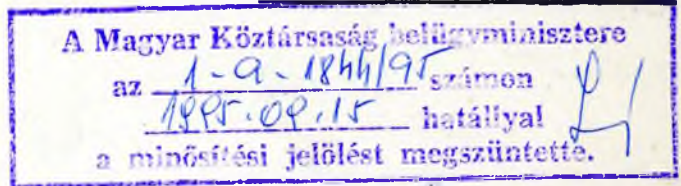
2 Kér. + 2j. ch. 134
Sorszám: 46

ÁLLAMVÉDELMI HATÓSÁG VEZETŐJE

10-1350/1952. ÁVH. T.

SZIGORUAN TITKOS!

CSAK VEZETŐK RESZÉRE!

ÁLLAMVÉDELMI HATÓSÁG VEZETŐJE

031. sz. PARANCSA.

Budapest, 1952. május hó 31-én.

Tárgy: ÁVH. Határőrség tavaszi szemléjének kiértékelése.

A tavaszi szemle megmutatta, hogy az egész személyi állomány áldozatkész munkája következtében a 89. sz. Parancsban meghatározott feladatok végrehajtásában csapataink többsége jelentős eredményeket ért el.

Növekedett csapataink harckészsége, javult a pártpolitikai munka, fejlődés mutatkozik a személyi állomány politikai és szakmai képzése, nevelése terén is. Szilárdabb és biztonságosabb lett államhatáraink őrzése, ez év első hónapjaiban csökkent a büntetlen határsértők száma.

A politikai apparátus, a Párt- és DISZ szervezetek hatékonyabb, eredményesebb munkát végeznek a harckészültség növelése, a szolgálat, a személyi állomány kiképzése és nevelése terén.

A harcosok, tiszthelyettesek és tisztek a határsértők, az ellenséggel szembeni szakadatlan harcban megedződtek, s elméleti tudásuk növekedése mellett gyakorlati tapasztalatokra tettek szert. A tisztek - különösen a fiatal őrsparancsnokok - magabiztosabb parancsnokai, vezetői egységüknek. Helyzetmegítéléseik, elhatározásaik és intézkedéseik jobbák, mint az elmúlt esztendőben. Az ellenség ravaszságait, módszereit fokozottabban tanulmányozzák. A rendelkezésre álló erőket és eszközöket szélesebb mértékben, célszerűbben alkalmazzák a határőrzetben.

A törzsek munkája is javult, szervezettebbé vált. Már több segítséget képesek nyújtani az alegységeknek a

határőrzés megszilárdításában, a kiképzésben, nevelésben. Több figyelmet fordítanak az őrsőkre.

Növekedett a járőrök ébersége és harcikedve. A harcosok bizonyosságot tettek arról, hogy rátermettek a határőrzésre, tudnak eredményes, engesztelhetetlen harcot folytatni az ellenséggel szemben.

Érezhetően javult a parancsnoki továbbképzés minősége, a tiszti és tiszthelyettesi iskola kiképzési színvonala, a harcosok, tiszthelyettesek és tisztek politikai, harcászati és határszolgálatos képzettségi foka, különösen a 2. és 4. kerületnél.

Egyes egységeknél, alegységeknél bizonyos javulás mutatkozik a lökiképzés terén is. Jó eredményt ért el a 2. és 8. kerület. A kiképzés többi ágazataiban és mutatkozik az alegységek zöménél fejlődés.

Javulás mutatkozik a hadtápszolgálat, az anyagi biztosítás, a hir- és műszaki munkálatok terén is.

A felscrolt eredmények mellett komoly hiányosságok vannak még az államhatár őrzésében, a csapatok harckészültségében, a személyi állomány katonai és politikai kiképzésében, nevelésében, a fegyelem terén. Még magas a büntetlen határsértések száma.

Legfőbb hiányosságok a következők:

- 1./ Elmaradt a tisztek - különösen a felderítő és hadtáptisztek - marxista-leninista képzése. Az 1. kerületnél kettő, a 2. kerületnél egy tisztcsoport "Nem megfelelő" eredményt ért el.

a

A parancsnokok és politikai tisztek kevés gondot fordítanak a tisztek marxista-leninista kiképzésére, nem ellenőrzik megfelelően a foglalkozásokat, az indokolatlanul távolmaradókat fegyelmi úton nem vonják felelősségre, s a hiányzóknak nem tartanak pótfoglalkozásokat.

Pol.

Nem gondoskodnak a biztosított tanulófélnap helyes felhasználásáról.

A foglalkozásvezetők felkészülése sok esetben hiányos.

A harcosok és tiszthelyettesek oktatásában meglévő hiányosságok az alábbiak:

Nem biztosítják a harcosok és tiszthelyettesek megfelelő részvételét a politikai foglalkozásokon, a hiányzók számára nem tartanak minden esetben pótfoglalkozásokat.

A foglalkozásvezetők felkészülése alacsony, a politikai tisztek nem minden esetben nyújtanak megfelelő segítséget a felkészülésben. A szervezett szemináriumok színvonala alacsony, nem biztosítja a foglalkozást vezető politikai továbbképzését. A kerületi politikai alosztályok nem ellenőrzik rendszeresen a szemináriumokat.

tegy
B. Pol.

2./ A katonai fegyelem színvonala egyes helyeken alacsony. Magas a rendkívüli események száma. A parancsnokok és politikai tisztek még nem mindenütt harcolnak következetesen a szabályzatok maradéktalan betartásáért, a szigorú katonai vasfegyelem megteremtéséért. A parancsnokok és politikai tisztek a Párt- és DISZ szervezetek nem elemzik megfelelően a rendkívüli eseményeket és több helyen nem tesznek megfelelő gyakorlati intézkedéseket ezek megelőzésére és megszüntetésére.

3./ A csapatok zöménél alacsony a harckészültségi fok. A riadó és harctevékenység végrehajtására vonatkozó tervek hiányosan vannak kidolgozva, s nem megfelelő a csapatoknak e tervek alapján történő begyakorlottsága sem. Több órsnél a védelmi berendezések nem felelnek meg a szabályzatban előirtaknak, valamint a meglévő berendezéseket nem tartják karban, azt nem fejlesztik. Nincs rend a lőszer tárolásában.

Harcberendezés
C.

4./ Egyes parancsnokok és politikai tisztek még nem sajátították el a határőrzés mesterségét. A helyzetet, a határsértők ravaszságait nem elemzik rendszeresen és mélyrehatóan, nem vonnak le az eddigi tapasztalatokból megfelelő következtetést, s ennek megfelelően: az elhatározásaik, intézkedéseik is gyakran hiányosak. Nem felelnek meg a határsértők elleni harc követelményeinek.

Hi
D.

A határőrzés összes erőinek és eszközeinek egyidőben történő teljes bevetését nem célszerűen, nem a mindenkor helyzettől függően alkalmazzák. Még mindig nem felelnek kellő súlyt a mélyésgyi, többvonalas határőrzésre. Nem tudnak eredményes harcot folytatni, különösen a kifelé irányuló határsértőkkel szemben.

A zászlóaljparancsnok, politikai tiszt és törzse egyes helyeken felületesen irányítja a határőrzést, a személyi állomány kiképzését és nevelését. A zászlóaljtörzsek kiképzésének színvonala elmaradt a követelményektől. A kerületparancsnokság nem fordít gondot a zászlóaljtörzsek nevelésére, s gyakran a zászlóaljak megkerülésével irányítja az őrsöket.

- 4 -

Egyes őrsparancsnokok a szolgálat megszervezésében gyakran merev, elavult rendszerhez ragaszkodnak, hiányzik a mindenkori helyzetnek megfelelő taktikai elgondolás. Egyesek pedig a harcifeladat megadását, a szolgálat megszervezését tiszthelyettesekre, illetve határőrökre bízák, kiknek helytelen elhatározásaik következtében nem egy esetben büntetlen határsértés történik.

A helyi lakosságnak a határőrzésbe való széleskörű, aktív bevonása nem fejlődik elég gyors ütemben. Egyes tisztek lebecsülik a helyi lakosság által nyújtott felbecsülhetetlen segítséget.

A Rendőrséggel nincsenek meg a konkrét együttműködési tervek, vagy az abban foglaltakat nem tartják be.

A műszaki zárt és az akadályrendszert a csapatok nem mindenütt fejlesztik, nem tartják karban, csaknem minden kerületnél hiányos a nyomsvá. A jelzőkészülékeket elhanyagolják, nem alkalmazzák a konkrét helyzetnek megfelelően.

A szolgálati kutyák ápolására, tanítására még mindig nem fektetnek kellő súlyt és gyakran nem is célszerűen alkalmazzák.

- 5./ A parancsnoki továbbképzés foglalkozásainak színvonala még mindig alacsony, különösen a zászlóaljknál. A foglalkozásvezetők a foglalkozásra nem készülnek fel. Gyenge a módszertani felkészültségük, így jelentős módszertani hibákat követnek el. A tiszti állomány egy része indokolatlanul kivonta magát a továbbképzésből. A tisztek nagyrésze katonai tudása lassan fejlődik, parancsadási készségük fejletlen. Gyengén ismerik a fegyverek harcászati-technikai adatait, s - a 2. kerület kivételével - a tisztek nem tudnak pisztollyal lőni.
- 6./ A fejlődés ellenére is a tiszthelyettesek közül sokan még mindig nem tudják betölteni azt a szerepüket, hogy a tisztek kiváló segítői legyenek. Nagyfokú hiányosság volt az, hogy a tiszthelyettesek továbbképzésének csak a havi öszszevonásokat tekintették, s a Harckiképzési Utasításban meghatározott foglalkozásokat, eligazításokat, kiképzési értekezleteket és bemutató foglalkozásokat elhanyagolták.
- 7./ A harcászati kiképzésben a legnagyobb hiányosság abban mutatkozott, hogy a harcászati foglalkozások nem voltak eléggé gyakorlatiasak és alacsony színvonalu volt a harcászati alaki kiképzés, továbbá a raj kötelék kiképzést az alegységparancsnokok nem személyesen vezették, hanem azt az őrs kiképző tiszthelyettesekre bízák.

Hiányosság volt az is, hogy a harcászati kiképzést kiegészítő kiképzési ágak tárgyköreit szorosan nem kapcsolták össze a harcászati kiképzés döntő tárgyköreivel, s a rajparancsnokokat parancsnoki ténykedésre nem nevelték. Egyes parancsnokok még mindig nem értették meg, hogy harcászati tudás nélkül nem lehet jó határőrizet.

- 8./ Hiányosságként mutatkozott meg, hogy több kerületnél a határszolgálatos kiképzés a gyakorlattól elszakadt, elméleti izü volt, s ezek a foglalkozások sok esetben nem a terepen lettek végrehajtva. Az alegységparancsnokok a határszolgálatos foglalkozásokat nem személyesen vezették le, így a határszolgálatos foglalkozásoknál a szolgálat tapasztalatait kevés képzettséggel rendelkező őrzetők és tiszt-helyettesek nem tudták kidomborítani. Különösen gyenge a nyomolvasás.
- 9./ A lökiképzésben igen komoly hiányosságok vannak. A bizottságilag megsejmlélt egységek közül a hiradó zászlóalj "Nem megfelelő"-t, míg a többi egységek csak "Megfelelő" eredményt értek el. Ennek oka legfőképpen abban van, hogy hiányzott a céltudatos, rendszeres előkészítés, s a parancsnokok és törzsek nem tanulmányozták át a Lökiképzési Szabályzatot, nem ismerték a követelményeket és így kellőképpen nem is tudták felkészíteni az alegységet. A törzsek, különösképpen a zászlóaltörzsek nem tekintették központi feladatuknak a lökiképzés megjavítását, annak ellenére, hogy a 89. számú Parancs külön kiemeli.
- A fegyverek belövését nem a szabályzatok előírásai szerint hajtották végre, a parancsnokok a fegyverek technikai állapotát nem ellenőrizték. A fegyverek karbantartását elhanyagolták. Ez igen károsan befolyásolta a löeredményeket.
- A parancsnokok a lökiképzési program végrehajtásában nem támaszkodtak a Párt- és DISZ szervezetekre.
- 10./ Legtöbb esetben a harcosok mozgása és fellépése nem felel meg az alakiség követelményeinek. A hiányosság legfőbb oka, hogy a parancsnokok nem elég igényesek és nem követelik meg az Alaki Szabályzatban lefektetett előírások betartását.
- 11./ A parancsnokok nem látják eléggé a katonai testnevelés jelentőségét a határőrizetben, s maguk sem járnak elől jó példával. Nem fektetnek súlyt a tömegsport kiszélesítésére.
- 12./ Gázálarcokkal az őrsök csak kismértékben vannak felszerelve, a vegyvédelmet általában csak elméletben tanították, így a legtöbb kerületnél a vegyvédelmi kiképzés "Nem megfelelő".

anyag-ellátás

- 13./ A híradó csapatoknál különösen a rádiósok és távbeszélők kiképzésében van lemaradás. A harcszerű viszonyok közötti vonaltelepítést elhanyagolták.
- 14./ Nem megfelelő az anyaggal történő takarékoság, az anyagi ellátás gyakran lassu és szervezetlen. Nincs rend a nyilvántartásban.

M e g p a r a n c s o l o m :

Az ÁVH. Határőrség valamennyi egységét és alegységét állandóan harckész állapotban kell tartani és a harckészültséget szakadatlanul növelve minden harcos, tiszthelyettes és tiszt alapvető feladatának tekintse a büntetlen határsértések számának további csökkentését.

Ezért:

- 1./ A nyári időszak főfeladatának a határőrizet, a harckészültség és a katonai, politikai kiképzés terén a tavaszi szemle által feltárt hiányosságok kiküszöbölését; a 89. számú Parancs maradéktalan végrehajtását kell tekinteni.
- 2./ A politikai tisztek feladata a személyi állomány politikai oktatása és nevelése. Az eddiginél sokkal nagyobb figyelmet kell fordítani a tisztek marxista-leninista képzésére, a mulasztások, fegyelmezetlenségek, a tanulás lebecsülésének gyors megszüntetésére.

A parancsnokok és politikai tisztek neveljék a személyi állományt magasfoku hivatástudatra; a határsértők elleni könyörtelen harcra, a szabályzatok előírásainak maradéktalan betartására, a szigorú katonai rend és vasfegyelem megeremtésére, a rendkívüli események megszüntetésére.

- 3./ Az ÁVH. Határőrség Parancsnokságnak még fokozottabb figyelmet kell fordítani a Déli és Nyugati kerületekre, ezen belül az 1., 2., és 5. kerületre, s fokozatosan meg kell valósítani a Parancsnokság részéről a felelős vezetőkől álló csoportos segítő ellenőrzést. Valamennyi kerületet és az önálló zászlóaljkat a Parancsnokságtól kiküldött bizottságok által - 1952. június és július hónapban - az őszi felügyeleti szemléig le kell ellenőrizni.
- 4./ A parancsnokok, tisztek rendszeresen tanulmányozzák a határsértők taktikáját, az ellenség harci módszereit, s erre a személyi állományt rendszeresen és magas színvonalon tanítják.
- 5./ Gyorsabb ütemben kell folytatni a törzsek, elsősorban a zászlóalj-törzsek összekovácsolását. Szüntelenül emelni kell a

törzsben dolgozó tisztek határőrizeti, katonai és politikai tudását, valamint a törzskulturát.

- 6./ Május 31-ig szabályozni kell és rendet kell teremteni a folyami ellenőrzésben, s ugyancsak meg kell szigorítani a vasuti ellenőrzést is.
- 7./ Fokozni kell a követelményt, s egyszersmindenkorra fel kell számolni a foglalkozásról való hiányzást. A Parancsnokok tördjenek még többet a tisztek kiképzésével; minden módon tökéletesítsék a tisztek határőrizeti és harcászati tudását, módszertani oktatókészségüket. Fejlesszék a tisztek parancsnoki tulajdonságait és vezetési készségét. E célból: június 16-ig le kell vezetni az őrs- és zászlóaljparancsnoki módszertani tanfolyamokat.
- 8./ Az ÁVH. Határőrség Parancsnoka ellenőriztesse rendszeresen a csapatok riadóterveit, s a csapatoknak e tervek alapján történő működőkészségét, s a hiányosságokat a helyszínen szüntesse meg.
- 9./ A kerületeknél a kiképző tisztek részére a nyári kiképzési időszak döntő kiképzési ágaiból oktatómódszertani foglalkozást kell levezetni, amit rajparancsnokig le kell vinni. Ezen foglalkozások keretében olyan foglalkozásokat is be kell állítani, amelyek a szemle során a leggyengébbnek bizonyultak.
- 10./ A tiszti iskola hallgatóit rendkívül magas követelmények élé kell állítani, s az iskolákat meg kell erősíteni kiváló, gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező határszolgálatos és harcászati előadókkal.

Erőteljesen meg kell javítani a tiszthelyettesi iskola hallgatóinak kiképzési színvonalát.
- 11./ A parancsnokokat, tiszteket június 15-ig le kell vizsgáztatni a Harckiképzési Utasításban meghatározott feladataikból, valamint a lövészet szabályzatból, a fegyver és haditechnikai anyagok kezeléséről, tárolásáról.
- 12./ Fel kell számolni a lökiképzésben lévő komoly lemaradást. Minden eszközzel tökéletesíteni kell a harcosok, tiszthelyettesek és tisztek lövész-szaki tudását, s a tisztek oktató, módszertani képességét. Fel kell venni a harcot minden olyan felfogás ellen, amely az elért eredményekben való megnyugvás veszélyét hozza magával. A legcsekélyebb megnyugvás is visszaesést, s ezzel a 89. számú Parancs nemteljesítését eredményezi.

Riadóterv a helyszínen

- 13./ A nyári kiképzési időszakban jelentősen meg kell javítani a katonai testnevelést és a tömegsport munkát. Arra kell törekedni, hogy a személyi állomány többsége tegye le az MHK. próbákat.
- 14./ A csapatokat vegyivédelmi eszközökkel el kell látni, s a vegyivédelmi kiképzés keretében a személyi állományt meg kell tanítani: az egyéni vegyivédelmi eszközök tökéletes használatára.
- 15./ Rendet kell teremteni a személyi állomány mozgatása, nyilvántartása terén. Az e téren tapasztaltakról parancsot kell kiadni, s a legszigorubb felelősségrevonást kell alkalmazni a parancs megszegőivel szemben.
- 16./ A csapatok és alegységek hadtápjai munkáját magasfoku szervezettség, s az anyagokkal való helyes gazdálkodás, takarékoság kell, hogy jellemezze. Sajátítsák el a harc anyagi biztosítására vonatkozó köteleket, az anyag és lőszer raktározásának és szállításának normáit és szabályait, s rendet kell teremteni a fegyverek haditechnikai állapotában.
- 17./ Jelen parancsom minden tiszt tanulmányozza át, s egyidejűleg a 89. számú Parancsot újólág ismertessék.

Az ÁVH. Határőrség egész személyi állományától elvárom, hogy Pártunk és Rákosi Elvtárs, a nagy Szovjetunió és Sztálin Elvtárs iránti hűségtől és szeretettől áthatva szívós, odaadó munkát végezzenek ezen a parancsban feltárt hibák és hiányosságok kiküszöbölése, a 89. számú Parancs végrehajtása érdekében, hogy az 1951/1952 kiképzési év végére az ÁVH. Határőrség csapatai "jó" és "kiváló" minősítést érjenek el.

Ennek minden előfeltétele megvan. A végrehajtás elsősorban az ÁVH. Határőrség tisztikarán mulik, amelyre a 89. számú Parancs nagy feladatokat ró. A tiszt elvtársoknak egy pillanatra sem szabad megnyugodni az elért eredményeken. Fokozni kell a követelményeket sajátmagukkal és beosztottaikkal szemben. Fokozottabb éberséggel és bátor helytállással harcoljanak az imperialisták, a Titó fasiszta banda ügynökeivel, népünk ellenségeivel szemben, ahogy ezt elvárja az ÁVH. Határőrség minden beosztottjától a mi nagy Pártunk és szeretett Vezérünk, Rákosi Elvtárs.

Helyességéért:
/ Sin Sándor /
államvédelmi százados.

FÉTER GÁBOR sk.
államvédelmi altábornagy
az Államvédelmi Hatóság Vezetője.

V.S.-né/90 péld.